

Sådan arbejder du med valgdeltagelse

Udviklet af BL og Boligsocial Helhedsplan Esbjerg.

17 procent. Så meget lavere var valgdeltagelsen blandt beboere i almene boliger end i resten af Danmark ved folketingsvalget i 2022. Omkring 600.000 beboere i almene boliger havde ret til at stemme. Af dem stemte 71,7 procent. Det betyder, at mange ikke fik brugt deres stemme. Almene boliger huser også flere borgere fra grupper, som generelt stemmer mindre end gennemsnittet.

Derfor handler arbejdet med valgdeltagelse ikke kun om at løfte statistikker, men om at styrke beboernes bevidsthed om deres demokratiske rettigheder og muligheder, altså den demokratiske selvtillid. Det handler om at engagere, oplyse og skabe handlekraft.

Denne manual præsenterer konkrete værktøjer og greb, som kan bruges til både små og større indsatser – med fokus på samtale, relationer og beboernes egne erfaringer.

Langsigtede valgindsatser

Makroværktøjerne i denne manual er større og mere langsigtede valgindsatser, der ikke nødvendigvis er knyttet til et konkret valg, men kan gøre valgdeltagelse til en naturlig del af det boligsociale arbejde. I modsætning til mikroværktøjer, som kan bruges spontant og kræver minimal planlægning, kræver makroværktøjer en vis forberedelse og forankring.

Ved at bruge makroværktøjer skaber man struktur og kontinuitet i arbejdet med demokrati og medborgerskab. Det kan være i form af valgambassadører, der løbende engagerer deres naboer, eller ved at integrere samtaler om demokrati i aktiviteter som lektiecaféer, kvindegupper eller fællesspisninger. Makroværktøjer kan også være arrangementer, der gentages år efter år – som fx valgdebatter, demokratiuger eller beboerdialoger.

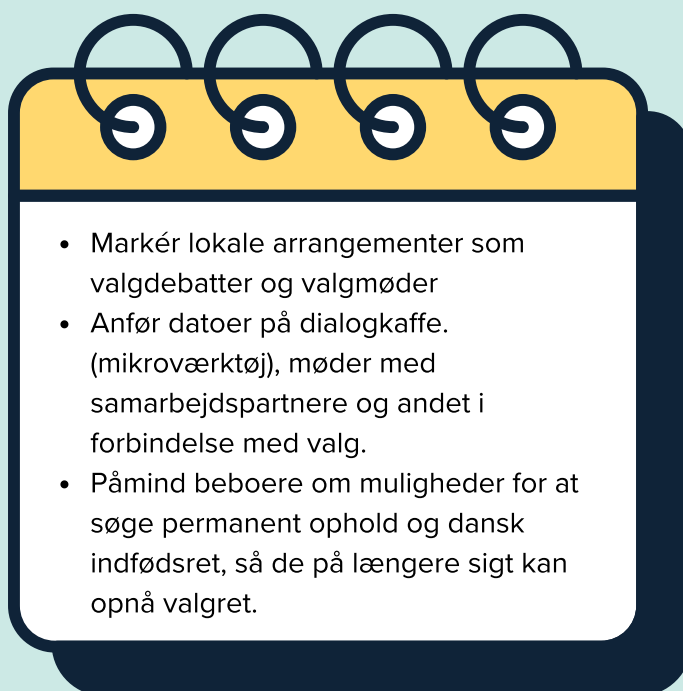
Makro- og mikroværktøjer spiller godt sammen. Hvor mikroværktøjerne sikrer synlighed og hurtige gevinster, bidrager makroværktøjerne til en mere grundlæggende forankring af valgdeltagelse som en del af hverdagslivet i boligområdet.

Årshjul for demokrati og medborgerskab

Et årshjul for demokrati er som alle andre årshjul en oversigt over årligt tilbagevendende begivenheder, med den forskel at det kun handler om aktiviteter for demokrati og medborgerskab. Dermed er det ikke et helt normalt årshjul, da de fleste valghandlinger udspiller sig med mere end et års mellemrum.

Formålet er at integrere arbejdet for valgdeltagelse i den samlede planlægning, så man kan begynde at plukke **mikroværktøjer** i god tid. Anfører man fx "max halvandet år til Folketingsvalg" i årshjulet, kan man begynde at planlægge en valgindsats, der kan udrulles, når valget er udskrevet.

Årshjulet kan deles med samarbejdspartnere og nøglepersoner, så alle er orienterede og kan koordinere deres indsatser. Det gør det lettere at følge op, lægge strategier og sikre, at demokrati og medborgerskab løbende får opmærksomhed i boligområdet.

Valgambassadører

Valgambassadører spiller en vigtig rolle i at udbrede demokratisk deltagelse i boligområder. De er med til at skabe opmærksomhed om valget og gøre demokratiet nærværende i beboernes hverdag. Ved at engagere lokale beboere som ambassadører viser I, at valgdeltagelse ikke kun er et ansvar for de ansatte – men noget, vi løfter i fællesskab.

Ambassadører kan være med hele året, ikke kun op til valget. De kan være aktive i planlagte aktiviteter og sætte små demokratiske indspark i gang i deres eget netværk. Dermed bidrager de til, at arbejdet med valgdeltagelse bliver vedvarende og forankret i beboernes egne fællesskaber.

En valgambassadør er en beboer, som er særligt engageret i at få andre til at stemme – og som taler positivt om demokrati og medborgerskab. Rollen kan formes efter interesse og evner, og ambassadørerne kan selv vælge, hvordan de vil bidrage. Eksempler på opgaver:

- Dele opslag om valg og demokrati på sociale medier
- Deltage i arrangementer som dialogkaffe og quizzes
- Være vært for samtalemenuer ved fællesspisninger
- Koordinere ture til valgstedet
- Dele materiale ud på nedtællingsdatoer

Få gode råd og guides til hvordan man rekrutterer frivillige her: **Få flere frivillige**

Valgambassadørerne kan mødes løbende – fx hvert kvartal – for at udveksle erfaringer, få ny viden og planlægge kommende aktiviteter. Deres indsats understøttes af de boligsociale medarbejdere og kan være en del af årshjulet. Nogle ambassadører udvikler sig med tiden til nøglepersoner eller frivillige i andre sammenhænge.

Lønnet valgoplyser – socialt frikort (beskæftigelsesindsats)

Lønnet valgoplyser er en indsats, som den boligsociale helhedsplan på Amager lavede op til Europaparlamentsvalget 2024. Lokale beboere med socialt frikort blev ansat som quizværter, der gik rundt i området og lavede en quiz med beboerne om EU og uddelte valgmateriale. Der blev også tildelt fondsstøtte til en studietur til Bruxelles. Indsatsen kræver en del ressourcer at igangsætte, og det er derfor værd at overveje, om den kan bruges på flere måder.

Man kan fx ansætte plakatophængere med socialt frikort, som vedligeholder ophæng på de seks kvarterssøjler og samtidig går omkring i områderne med valgmateriale og snacks (som dialogkaffe).